

Ερωτήσεις και απαντήσεις για διάφορα θέματα στην εποχή της πανδημίας (Αρχιμανδρίτης Πέτρος, Καθηγούμενος Ιεράς Μονής Τιμίου Προδρόμου Έσσεξ Αγγλίας)

[/ Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Ερώτηση: Πως μπορούμε να μεταδώσουμε τη σπουδαιότητα του Σταυρού στη ζωή μας σε εφήβους που έχουν δύσκολο παρελθόν και προβλήματα με τις οικογένειές τους;

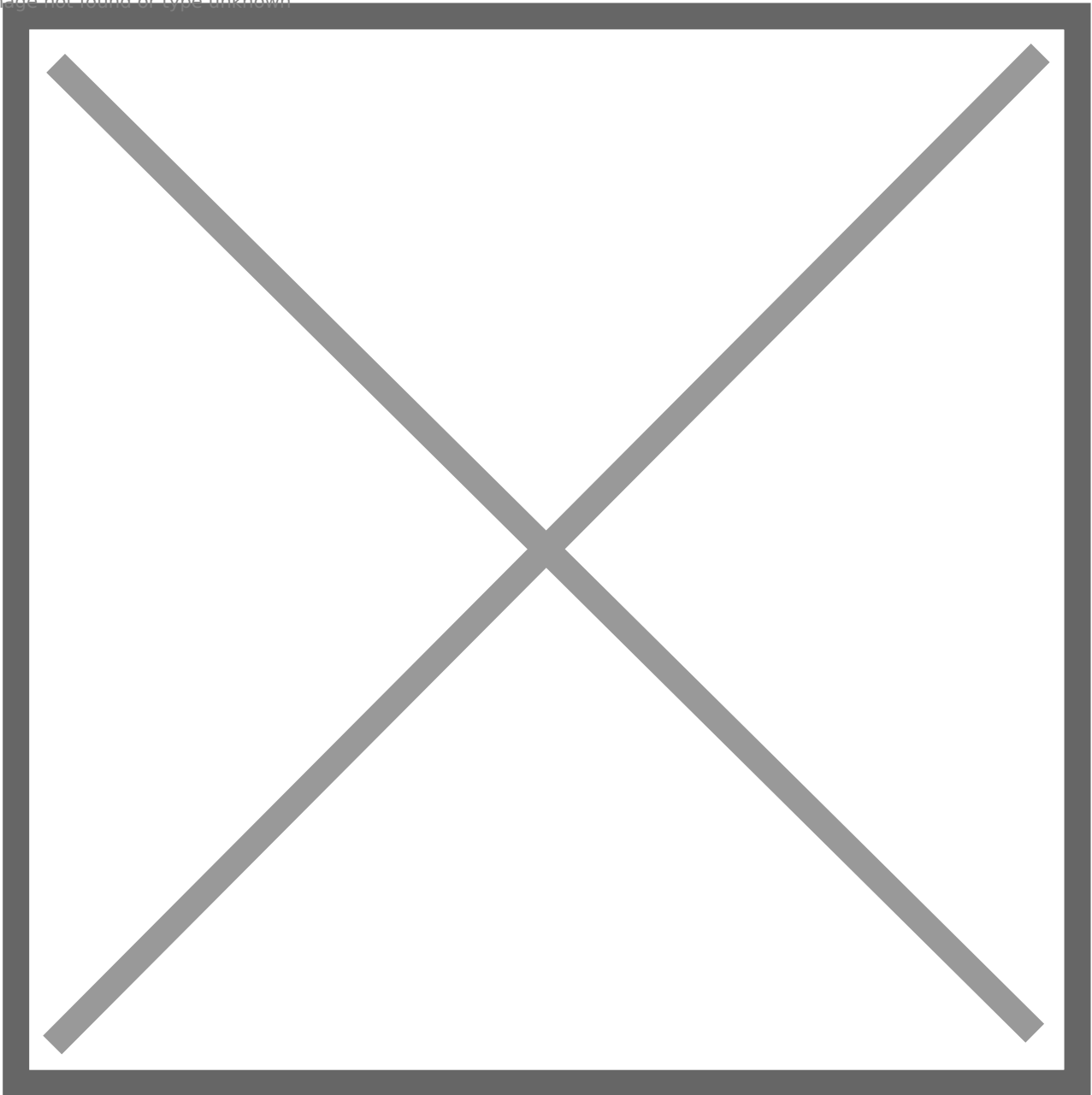
Αρχιμανδρίτης Πέτρος: Είναι ένα πολύ λεπτό θέμα, αλλά, κατά τον Απόστολο Παύλο, ο Σταυρός έχει λόγο και ο λόγος αυτός είναι «*τοις μεν απολλυμένοις μωρία, τοις δε σωζομένοις δύναμις Θεού*» (Α' Κορ. 1,18). Ο Άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς λέει ότι το μυστήριο του Σταυρού ήταν ενεργό από τη δημιουργία του κόσμου, αλλά παραμένει μυστήριο ακόμη και μετά τον Χριστό. Διότι, πως μπορεί κανείς να εξηγήσει ότι η κένωση και ο εξευτελισμός, που υπομένει κάθε άνθρωπος που σηκώνει τον σταυρό του, γίνονται αιτία για άφθαρτη δόξα; Όταν το μυστήριο αυτό είναι κρυφά ενεργό στη ζωή μας, ο Σταυρός αυτός έχει λόγο για τους άλλους ανθρώπους, με την έννοια ότι μπορούν να νιώσουν τη δύναμη του μυστηρίου αυτού μέσα μας. Αυτός είναι ο πιο δυνατός και ο πιο ασφαλής τρόπος να δώσουμε τη

δική μας μαρτυρία για το μυστήριο του Σταυρού του Χριστού: όχι κηρύττοντας τον σταυρό με λόγια, ειδικά αν δεν μας δόθηκε η διακονία αυτή από την Εκκλησία, αλλά βιώνοντάς το οι ίδιοι.

Ερώτηση: Γιατί κάποτε αισθανόμαστε τον Θεό κοντά μας και άλλοτε Τον νιώθουμε πολύ μακριά;

Αρχιμανδρίτης Πέτρος: Η φύση μας είναι αδύναμη και δεν μπορεί να βαστάξει την παρουσία του Θεού για πολύ καιρό. Προκειμένου η φύση μας να δυναμώσει, χρειαζόμαστε αυτές τις εναλλαγές: όταν ο Θεός είναι μακριά μας, μαθαίνουμε να μεμφόμαστε ταπεινά τον εαυτό μας και να Τον ευχαριστούμε ακόμη και γι' αυτό. Όταν είναι μαζί μας, οφείλουμε να Τον λατρεύουμε με φόβο: «Δουλεύσατε τω κυρίω εν φόβω, και αγαλλιόσθε αυτώ εν τρόμω», λέει ο Ψαλμός (Ψαλμ. 2,11). Όταν είναι μαζί μας, είναι πιο φοβερό, αφού γνωρίζουμε ότι, ασταθείς όπως είμαστε, μπορούμε να προσβάλλουμε τη χάρη Του πολύ εύκολα. Όποτε χάνουμε την αίσθηση της παρουσίας Του, πρέπει να κατηγορούμε τον εαυτό μας και να χρησιμοποιούμε την απώλεια αυτή για την ταπείνωσή μας, γνωρίζοντας ότι ο Θεός δεν θα παραχωρήσει να πειραστούμε περισσότερο από όσο αντέχουμε (Α' Κορ. 10,13).

Image not found or type unknown

Ερώτηση: Πως μπορούμε να εξασκήσουμε την ησυχία μέσα στο θορυβώδες περιβάλλον που ζούμε;

Αρχιμανδρίτης Πέτρος: Κάποιος που δουλεύει στην πόλη και έχει οικογένεια δεν μπορεί να ζήσει ησυχαστική ζωή όπως ένας ερημίτης, αλλά ούτε πρέπει να αφήνει την καρδιά του να παραμένει κρύα, χωρίς προσευχή. Κατ' αρχήν, πρέπει να έχουμε επίγνωση των συνθηκών της ζωής μας. Από έναν ησυχαστή ο Θεός δεν αναμένει ιεραποστολικό έργο αλλά προσευχή, και η έρημος του παρέχει συνθήκες για τον ιδιαίτερο αυτό τρόπο ζωής. Οι ησυχαστές επιδιώκουν να ζουν διαρκώς στην παρουσία του Θεού, αλλά τους δίνονται συγκεκριμένες συνθήκες ζωής και θα κριθούν ανάλογα. Η εξάσκηση του ησυχασμού μέσα στον κόσμο είναι μάλλον

αδύνατη, αλλιώς οι Πατέρες δεν θα κατέφευγαν στην έρημο για να ζήσουν ησυχαστική ζωή. (Λέμε ποιός είναι ο κανόνας. Όχι πως δεν υπάρχουν εξαιρέσεις αφού η καρδιακή προσευχή είναι δώρο της χάριτος. Γι' αυτό και ο Πατέρας του Αγίου Γρηγορίου του Παλαμά είχε αυτή την προσευχή αν και ήταν μέλος του συμβουλίου του Αυτοκράτορα, στην Κωνσταντινούπολη.) Ωστόσο, ο ησυχασμός μπορεί και πρέπει να είναι καθοδηγητικός αστέρας για όλους μας. Η λειτουργία της Κυριακής είναι ώρα ησυχίας για κάθε Χριστιανό. Η ώρα της προσευχής είναι η δική μας έρημος. Αν αμελούμε να πηγαίνουμε στην Εκκλησία την Κυριακή, δεν μπορούμε να μιλάμε για την Ευχή του Ιησού και ησυχία. Την έβδομη ημέρα της δημιουργίας, ο Θεός αναπαύθηκε (Γεν. 2,2), επέστρεψε στους κόλπους της προαιωνίου αγάπης της Αγίας Τριάδας. Αυτό είναι που χρειάζεται να κάνουμε και εμείς. Γι' αυτό η Κυριακή πρέπει να ανήκει στον Κύριο. Πρέπει να δίνουμε στον Θεό μια μερίδα προσευχής καθημερινά, αλλά κυρίως την Κυριακή, ούτως ώστε η καρδιά μας να μην μένει στερημένη της παρουσίας του Κυρίου.

Ερώτηση: Μπορεί η αναζήτηση πνευματικής καθοδήγησης να μας κάνει να αμελήσουμε τη συνομιλία προς τον Θεό μέσα στην καρδιά μας;

Αρχιμανδρίτης Πέτρος: Στο Άγιον Όρος, ακόμη και μετά από πολλά χρόνια μοναχικής υπακοής, οι μοναχοί επιζητούν καθοδήγηση, διότι το θεωρούν σημάδι πνευματικής υγείας. Αν πρόκειται να συνομιλούμε με τον Θεό, οφείλουμε πρώτα να μάθουμε τη γλώσσα Του, και δεν μπορούμε να το κάνουμε αυτό χωρίς καθοδήγηση. Αν ταπεινά και ειλικρινά αναζητάμε το Πρόσωπο του Θεού, η καθοδήγηση θα μας φέρει σε αυτό. Στην Εκκλησία, η λειτουργία, η πνευματική πατρότητα, η προσευχή, ο λόγος του Θεού, όλα αυτά γίνονται μία ζωή. Αν επιζητούμε συμβουλή με υγιή τρόπο, η καθοδήγηση σίγουρα θα μας βοηθήσει να μάθουμε πως να συνομιλούμε με τον Θεό. Επίσης, ο πνευματικός επιθυμεί να νυμφεύσει κάθε ψυχή με τον Νυμφίο, τον Χριστό. Αν κάποιος άνθρωπος παραμένει στο ψυχολογικό επίπεδο, ο πνευματικός θα λέγει όπως ο Άγιος Ιωάννης ο Βαπτιστής, «Εκείνον δει αυξάνειν, εμέ δε ελαττούσθαι» (Ιω. 3,30), και θα τον βοηθήσει να ανέβει από το ψυχολογικό επίπεδο στο πνευματικό. Η διακονία της πνευματικής πατρότητας είναι κατά τον τύπον του Τιμίου Προδρόμου.

Ερώτηση: Πως μπορούμε να βρούμε παρηγοριά τώρα που δεν μπορούμε να επισκεφτούμε το Μοναστήρι;

Αρχιμανδρίτης Πέτρος: Αυτούς τους επτά μήνες κάποιοι άνθρωποι στερήθηκαν ακόμη και τη Λειτουργία. Συγχωρέστε το θάρρος μου, αλλά αν χρησιμοποιήσουμε σωστά αυτό τον πόνο, μπορεί να άποβεί και προνόμιο ακόμη. Ο ιός αυτός είναι διωγμός για όλο τον κόσμο, επεφερε μια τόσο πρωτοφανή κρίση. Ωστόσο, γνωρίζουμε ότι σε κρίσιμους καιρούς η χάρη του Θεού εκχέεται με πιο ψηλαφητό τρόπο. Αν μας στερούν την Εκκλησία μας ή το να επισκεφτούμε το Μοναστήρι, πρέπει να χρησιμοποιήσουμε όλα τα άλλα μέσα: την επιμελή μελέτη του λόγου του Θεού, την επίκληση του Ονόματός Του. Σίγουρα τότε ο Θεός θα χρησιμοποιήσει αυτά τα μέσα για να γεμίσει την καρδιά μας με την ίδια χάρη που λαμβάνουμε στη Λειτουργία, διότι δεν είναι κάτι που το επιλέγουμε, αλλά μας το επιβάλλει αυτή η πρωτοφανής κρίση. Ο Θεός θα αναπληρώσει για τα υστέρημάτα μας με τη χάρη Του. Βεβαίως, κάτω από κανονικές συνθήκες, αν δεν πηγαίνουμε στην Εκκλησία, δεν μπορούμε να προσδοκούμε να βρούμε χάρη στην προσευχή.

Ερώτηση: Αν μας καταβάλλει ο ιός πως να προσευχηθούμε πριν πεθάνουμε;

Αρχιμανδρίτης Πέτρος: Την ώρα του θανάτου, όταν όλη η σύστασή μας θα διαλύεται, είναι πολύ πιθανό ότι δεν θα είμαστε ικανοί να προσευχηθούμε. Γι' αυτό χρειάζεται να αρχίσουμε να προετοιμαζόμαστε από τώρα για εκείνη τη στιγμή. Κάθε πρωί η πρώτη σκέψη του Γέροντος Σωφρόνιου ήταν ο θάνατος. Αναφέρει τον

θάνατο στην πρωινή προσευχή του. Εντούτοις, αν βρούμε τη δύναμη να προσευχηθούμε την ώρα του θανάτου μας, νομίζω πως θα πρέπει να συγκεντρωθούμε σε τρία πράγματα. Πρώτον, να ευχαριστήσουμε τον Θεό για όλες Του τις ευεργεσίες προς εμάς σε όλη μας τη ζωή. Δεύτερον, να ζητήσουμε συγχώρεση για όλες τις φορές που Τον λυπήσαμε, Τον προσβάλαμε και Τον προδώσαμε. Τέλος, να Του ζητήσουμε να μας δεχθεί όπως είμαστε.

Ερώτηση: Πως μπορεί κανείς να είναι και να παραμένει αληθινός Χριστιανός στον κόσμο αυτό, όπου όλα μας αναγκάζουν να ενδώσουμε στη φιλαυτία και στις δελεαστικές ηδονές της ζωής;

Αρχιμανδρίτης Πέτρος: Ακριβώς τώρα είναι η πρόκληση να είμαστε Χριστιανοί. Ο Κύριος είπε, «ο υιός του ανθρώπου ελθών άρα ευρήσει την πίστην επί της γης;» (Λκ. 18,8). Όσο περισσότερο πλησιάζουμε προς το τέλος του κόσμου, τόσο περισσότερο «ψυγήσεται η αγάπη των πολλών» (Ματθ. 24,12), αυτό όμως είναι και μεγάλη πρόκληση. Πρόσεξα ότι αυτόν τον καιρό οι άνθρωποι συνθλίβονται από τη γενική ατμόσφαιρα της ηδονής και της αμαρτίας που κυριαρχεί στον κόσμο. Και όμως, ακόμη και αυτό γίνεται ευκαιρία για τον Θεό να εισέλθει στην καρδιά τους και να φέρει αλλαγή ώστε να συνειδητοποιήσουν τη ματαιότητα μιας τέτοιας ζωής. Όταν βλέπουμε πολέμους, ασθένειες, λιμούς και λοιμούς να συμβαίνουν, ο Κύριος δεν λέει «τρέξτε να κρυφτείτε», αλλά «επάρατε τας κεφαλάς υμών, διότι εγγίζει η απολύτρωσις υμών» (Λκ. 21,28). Επομένως, οι καιροί που ζούμε τώρα μας καλούν να σηκώσουμε ψηλά το κεφάλι μας, όχι να απελπισθούμε, αλλά να ενεργοποιήσουμε περισσότερο τον πνευματικό μας σύνδεσμο με τον Χριστό και να τον κάνουμε πιο δυνατό, προετοιμαζόμενοι για την ημέρα που «τον άνομον ο κύριος ανελεύ τω πνεύματι του στόματος αυτού και καταργήσει τη επιφανεία της παρουσίας αυτού» (Β' Θεσσ. 2,8).